

Al. Voitin la 60 de ani

Trăsăturile caracteristice, foarte personale, ale dramaturgului Al. Voitin sînt unitatea de stil a întregii sale opere și vibrantul mesaj, umanist și socialist, pe care autorul l-a transmis de la primele sale scrieri, în proză și în versuri, pînă la piesele de teatru, care, într-un anumit sens, pot fi considerate expresia maturizării politice și literare.

A debutat ca poet, cu versuri tematice, în revista *Adeverul literar și artistic* din București. Prima lui poezie, trimisă și dedicată lui

Demostene Botez, era expedită din Iași, unde tînărul Alexandru Voitinovici se afla în 1923, pentru a urma liceul. Venise de la Botoșani (născut la 6 august 1915) și adusese cu el farmecul liric al încîntătorului decor natural de pe colinele Moldovei de sus. Versurile, semnate Voitin, nu erau, însă, bucolice. Dimpotrivă, așa cum se poate vedea, azi, în volumul „PAHARE CU FUM” (Editura „Mierva”, 1974), în care sînt reunite o parte din poeziile lui Al. Voitin, sensibilitatea sa era impresionată de condiția umană a muncitorului sugrumat de un monstruos urbanism fără suflet: „*Blec-haus de proletari / prismă fără candelă / culoarea ta e neagră ca funul, ca nevoia / prin crucea-paratrăsnet / sirene mușcătoare / scurg hohotul strident*”. Student la drept, consacrat cu pasiune studiilor juridice, Al. Voitin a găsit, curînd, un drum nou pentru giudirea și talentul său, anume eseu politic angajat. A scris și a publicat în cele mai citite reviste progresiste dintre anii 1933 și 1938, „Manifest”, „Insemnări ieșene”, „Lumea” (Iași), apoi „Cuvîntul liber”, „Era nouă” a lui N. D. Cocea, „Jurnalul literar” al lui G. Călinescu.

După 1950, Al. Voitin a descoperit în sine însuși o nouă modalitate de literatură militantă, dramaturgia. Cu pasiunea discretă dar profundă ce poate fi descifrată în toate lucrările sale, Al. Voitin a scris teatru. S-a hotărît, nu fără un efort intim, să dea tiparului și scenei manuserisele. Așa a fost tipărită și prezentată pe scenă, în 1957, *Judecata focului* (Teatrul Național). Au urmat *Oamenii care tac*, *Oamenii sînt oameni*, *Oamenii înving*, cele trei piese de sine stătătoare, înmănunchiate în trilogia *Oamenii în luptă*. Drumul autorului a fost presărat, în continuare, de remarcabile, durabile, succese: „comediile” *Tezaurul lui Justinian*, *Portretul*, *Scrisori anonime*, *Procesul Horia*, *Avram Iancu sau Calvarul biruinței*, *Fata și caruselul*, *Colivia nălucilor*.

Revista noastră a publicat piese de Al. Voitin, cu notoriu succes de public, atît la lectură cît și la reprezentare. În literatura dramatică angajată, teatrul acestui tînăr sexagenar ocupă un loc de frunte, prin talentul scrierii și adevărul temelor. Publicul și critica așteaptă, cu legitim interes, viitoarele sale creații.

Mircea Grigorescu